

Kohtulahendite kogumik

EUROOPA KOHTU OTSUS (teine koda)

31. mai 2018*

Eelotsusetaotlus – Määrus (EL) nr 604/2013 – Selle liikmesriigi määramine, kes vastutab liikmesriigis kolmanda riigi kodaniku esitatud rahvusvahelise kaitse taotluse läbivaatamise eest – Vastuvõtmise ja tagasivõtmise menetlus – Artikli 26 lõige 1 – Üleandmisotsuse vastuvõtmine ja teatavaks tegemine enne tagasivõtmispalve rahuldamist palve saajaks oleva liikmesriigi poolt

Kohtuasjas C-647/16,

mille ese on ELTL artikli 267 alusel tribunal administratif de Lille'i (Prantsusmaa) 1. detsembri 2016. aasta otsusega esitatud eelotsusetaotlus, mis saabus Euroopa Kohtusse 15. detsembril 2016, menetluses

Adil Hassan

versus

Préfet du Pas-de-Calais,

EUROOPA KOHUS (teine koda),

koosseisus: koja president M. Ilešič (ettekandja), kohtunikud A. Rosas, C. Toader, A. Prechal ja E. Jarašiūnas,

kohtujurist: P. Mengozzi,

kohtusekretär: A. Calot Escobar,

arvestades kirjalikku menetlust,

arvestades seisukohti, mille esitasid:

- Prantsuse valitsus, esindajad: D. Colas, E. de Moustier ja E. Armoet,
- Ungari valitsus, esindaja: M. Z. Fehér,
- Euroopa Komisjon, esindaja: M. Condou-Durande,

olles 20. detsembri 2017. aasta kohtuistungil ära kuulanud kohtujuristi ettepaneku,

on teinud järgmise

* Kohtumenetluse keel: prantsuse.

otsuse

- 1 Eelotsusetaotlus käsitleb Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. juuni 2013. aasta määruse (EL) nr 604/2013, millega kehtestatakse kriteeriumid ja mehhanismid selle liikmesriigi määramiseks, kes vastutab mõnes liikmesriigis kolmanda riigi kodaniku või kodakondsuseta isiku esitatud rahvusvahelise kaitse taotluse läbivaatamise eest (ELT 2013, L 180, lk 31; edaspidi „Dublini III määrus“), artikli 26 lõike 1 tõlgendamist.
- 2 Taotlus on esitatud Iraagi kodaniku Adil Hassani ja préfet du Pas-de Calais' (Pas-de Calais' prefekt, Prantsusmaa) vahelises vaidluses selle otsuse seaduslikkuse üle, millega tehti ettekirjutus A. Hassani Saksamaale üleandmiseks.

Õiguslik raamistik

Liidu õigus

Määrus (EL) nr 603/2013

- 3 Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. juuni 2013. aasta määruse (EL) nr 603/2013, millega luuakse sõrmejälgede võrdlemise Eurodac-süsteem määruse (EL) nr 604/2013 (millega kehtestatakse kriteeriumid ja mehhanismid selle liikmesriigi määramiseks, kes vastutab mõnes liikmesriigis kolmanda riigi kodaniku või kodakondsuseta isiku esitatud rahvusvahelise kaitse taotluse läbivaatamise eest) tõhusaks kohaldamiseks ning mis käsitleb liikmesriikide õiguskaitseasutuste ja Europoli taotlusi sõrmejälgede andmete võrdlemiseks Eurodac-süsteemi andmetega õiguskaitse eesmärgil ning millega muudetakse määrust (EL) nr 1077/2011, millega asutatakse Euroopa amet vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajaneva ala suuremahuliste IT-süsteemide operatiivjuhtimiseks (ELT 2013, L 180, lk 1), põhjenduses 4 on sätestatud:

„[Dublini III määruse] kohaldamiseks on vaja kindlaks teha rahvusvahelise kaitse taotlejate ja liidu välispiiride ebaseaduslikul ületamisel kinnipeetute isikud. Samuti on [Dublini III määruse] ja eelkõige selle artikli 18 lõike 1 punktide b ja d tõhusaks kohaldamiseks soovitatav anda igale liikmesriigile õigus kontrollida, kas tema territooriumil ebaseaduslikult viibiv kolmanda riigi kodanik või kodakondsuseta isik on taotlenud rahvusvahelist kaitset teises liikmesriigis.“

- 4 Määruse nr 603/2013 artikli 1 lõige 1 näeb ette:

„Käesolevaga luuakse Eurodac-süsteem, mille eesmärk on aidata määrata, milline liikmesriik on [Dublini III määruse] kohaselt kohustatud läbi vaatama liikmesriigis kolmanda riigi kodaniku või kodakondsuseta isiku esitatud rahvusvahelise kaitse taotluse, ja hõlbustama muul viisil [Dublini III määruse] kohaldamist käesolevas määruses sätestatud tingimustel.“

- 5 Määruse nr 603/2013 artikli 9 lõige 1 sätestab:

„Iga liikmesriik võtab viivitamata kõikidelt vähemalt 14-aastastelt rahvusvahelise kaitse taotlejatelt kõikide sõrmede sõrmejäljed ning võimalikult kiiresti ja hiljemalt 72 tunni jooksul pärast [Dublini III määruse] artikli 20 lõikes 2 määratletud rahvusvahelise kaitse taotluse esitamist edastab need [...] kesksüsteemi.“

Dublini III määrus

6 Dublini III määruse põhjendustes 4, 5, 9, ja 19 on sätestatud:

„(4) [15. ja 16. oktoobril 1999 Tampere toimunud Euroopa Ülemkogu erakorralise] kohtumise järeldustes tõdetakse ka, et Euroopa ühine varjupaigasüsteem peaks lühiajaliselt hõlmama selget ja toimivat menetlust varjupaigataotluse läbivaatamise eest vastutava liikmesriigi määramiseks.

(5) Selline menetlus peaks põhinema liikmesriikide ja asjaomaste isikute seisukohast erapooletutel ja õiglastel alustel. Eelkõige peaks see võimaldama kiiresti määrata vastutav liikmesriik, et tagada tegelik juurdepääs rahvusvahelise kaitse andmise menetlusele ja mitte seada ohtu rahvusvahelise kaitse taotluste kiire menetlemise eesmärki.

[...]

(9) Esimese faasi instrumentide rakendamise hindamiste tulemusi arvestades on praeguses etapis asjakohane kinnitada [nõukogu 18. veebruari 2003. aasta määruse (EÜ) nr 343/2003, millega kehtestatakse kriteeriumid ja mehhanismid selle liikmesriigi määramiseks, kes vastutab mõnes liikmesriigis kolmanda riigi kodaniku esitatud varjupaigataotluse läbivaatamise eest (ELT 2003, L 50, lk 1; ELT eriväljaanne 19/06, lk 109)] põhimõtteid, tehes samal ajal kogemuste põhjal vajalikke parandusi, et tõhustada Dublini süsteemi ja selle süsteemi alusel taotlejatele pakutavat kaitset. [...]

[...]

(19) Selleks et tagada asjaomaste isikute õiguste tõhus kaitse, tuleks vastutavale liikmesriigile üleandmise otsustega seoses ette näha õiguslikud tagatised ja õigus tõhusale õiguskaitsevahendile, kooskõlas eelkõige Euroopa Liidu põhiõiguste harta artikliga 47. Rahvusvahelise õiguse täitmise tagamiseks peaks tõhus õiguskaitsevahend hõlmama nii käesoleva määruse kohaldamise kui ka selle liikmesriigi õigusliku tegeliku olukorra hindamist, kuhu taotleja üle antakse.“

7 Dublini III määruse artikli 3 „Juurdepääs rahvusvahelise kaitse taotluse läbivaatamise menetlusele“ lõikes 1 on sätestatud:

„Liikmesriigid vaatavad läbi selliste kolmanda riigi kodanike või kodakondsuseta isikute rahvusvahelise kaitse taotlused, kes taotlevad rahvusvahelist kaitset mõne liikmesriigi territooriumil, sealhulgas piiril või transiidialal. Taotluse vaatab läbi üks liikmesriik, kelleks on III peatükis sätestatud kriteeriumide kohaselt vastutav liikmesriik.“

8 Määruse artikkel 5 sätestab:

„1. Vastutava liikmesriigi määramise menetluse lihtsustamiseks korraldab vastutav liikmesriik taotlejaga isikliku vestluse. [...]

2. Isikliku vestluse võib ära jätta, kui:

[...]

b) taotleja on pärast artiklis 4 osutatud teabe saamist edastanud juba teiste vahendite abil teabe, mis on vajalik vastutava liikmesriigi määramiseks. Liikmesriik, kes vestluse ära jätab, annab taotlejale võimaluse esitada ülejäänud lisateabe, mis on vajalik vastutava liikmesriigi korrektseks määramiseks, enne kui võetakse vastu otsus anda taotleja üle vastutavale liikmesriigile vastavalt artikli 26 lõikele 1.

3. Isiklik vestlus toimub aegsasti ja igal juhul enne sellise otsuse tegemist, milles käsitletakse taotleja artikli 26 lõike 1 kohast üleandmist vastutavale liikmesriigile.

[...]“.

9 Määruse artikli 18 „Vastutava liikmesriigi kohustused“ lõikes 1 on nähtud ette:

„Käesoleva määruse kohaselt vastutav liikmesriik on kohustatud:

- a) võtma artiklites 21, 22 ja 29 sätestatud tingimustel vastu taotleja, kes on esitanud taotluse mõnes muus liikmesriigis;
- b) võtma artiklites 23, 24, 25 ja 29 sätestatud tingimustel tagasi taotleja, kelle taotlus on läbivaatamisel ja kes on esitanud taotluse mõnes muus liikmesriigis või kes viibib elamisloata mõne muu liikmesriigi territooriumil;
- c) võtma artiklites 23, 24, 25 ja 29 sätestatud tingimustel tagasi kolmanda riigi kodaniku või kodakondsuseta isiku, kes on läbivaatamise käigus taotluse tagasi võtnud ja esitanud taotluse mõnes muus liikmesriigis või kes viibib elamisloata mõne muu liikmesriigi territooriumil;
- d) võtma artiklites 23, 24, 25 ja 29 sätestatud tingimustel tagasi kolmanda riigi kodaniku või kodakondsuseta isiku, kelle taotlus on tagasi lükatud ja kes on esitanud taotluse mõnes muus liikmesriigis või kes viibib elamisloata mõne muu liikmesriigi territooriumil.“

10 Dublini III määruse artiklis 19 on sätestatud:

„1. Kui liikmesriik annab taotlejale välja elamisloa, lähevad artikli 18 lõikes 1 täpsustatud kohustused üle sellele liikmesriigile.

2. Artikli 18 lõikes 1 täpsustatud kohustused langevad ära, kui vastutav liikmesriik suudab taotleja või muu artikli 18 lõike 1 punktis c või d osutatud isiku vastuvõtmis- või tagasivõtmispalve saamise korral tõendada, et asjaomane isik on liikmesriikide territooriumilt lahkunud vähemalt kolmeks kuuks, välja arvatud juhul, kui asjaomasel isikul on vastutava liikmesriigi välja antud kehtiv elamisluba.

[...]

3. Artikli 18 lõike 1 punktides c ja d täpsustatud kohustused langevad ära, kui vastutav liikmesriik suudab taotleja või muu artikli 18 lõike 1 punktis c või d osutatud isiku tagasivõtmispalve saamise korral tõendada, et asjaomane isik on liikmesriikide territooriumilt lahkunud pärast taotluse tagasivõtmist või tagasilükkamist tehtud tagasisaatmisotsuse või antud väljasaatmiskorralduse kohaselt.

[...]“.

11 Määruse artikli 21 lõike 1 esimene lõik näeb ette:

„Kui liikmesriik, kellele on esitatud rahvusvahelise kaitse taotlus, leiab, et taotluse läbivaatamise eest vastutab mõni muu liikmesriik, võib ta võimalikult kiiresti ja igal juhul kolme kuu jooksul pärast taotluse esitamist artikli 20 lõikes 2 määratletud tähenduses paluda sellisel muul liikmesriigil taotleja vastu võtta.“

12 Määruse artikkel 22 sätestab:

„1. Palve saajaks olev liikmesriik kontrollib kõiki asjaolusid vastavalt vajadusele ja teeb taotleja vastuvõtmiseks esitatud palve suhtes otsuse kahe kuu jooksul palve saamisest.

[...]

7. Kui vastust ei anta lõikes 1 osutatud kahe kuu jooksul või lõikes 6 osutatud ühe kuu jooksul, loetakse palve rahuldatuks, millega kaasneb kohustus isik vastu võtta, sealhulgas kohustus võtta vajalikud meetmed tema saabumiseks.“

13 Määruse artiklis 24 on sätestatud:

„1. Kui liikmesriik, mille territooriumil artikli 18 lõike 1 punktis b, c või d osutatud isik viibib ilma elamisloata ning kui uut rahvusvahelise kaitse taotlust ei ole esitatud, leiab, et artikli 20 lõike 5 ja artikli 18 lõike 1 punkti b, c või d kohaselt on vastutav mõni teine liikmesriik, võib ta paluda sellel teisel liikmesriigil taotleja tagasi võtta.

2. Erandina Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. detsembri 2008. aasta direktiivi 2008/115/EÜ (ühiste nõuete ja korra kohta liikmesriikides ebaseaduslikult viibivate kolmandate riikide kodanike tagasisaatmisel) [(ELT 2008, L 348, lk 98)] artikli 6 lõikest 2, kui liikmesriik, kelle territooriumil isik ilma elamisloata viibib, otsustab [...] teha otsingu Eurodac-süsteemis, esitatakse käesoleva määruse artikli 18 lõike 1 punktis b või c osutatud isiku või artikli 18 lõike 1 punktis d osutatud isiku, kelle rahvusvahelise kaitse taotlus ei ole lõpliku otsusega tagasi lükatud, tagasivõtmispalve võimalikult kiiresti ja igal juhul kahe kuu jooksul [...] Eurodaci kokkulangevuse teate saamisest.

[...]

5. Palve artikli 18 lõike 1 punktis b, c või d osutatud isiku tagasivõtmiseks esitatakse tüüpvormil ja sellele lisatakse artikli 22 lõikes 3 nimetatud kahes loendis kirjeldatud otsesed või kaudsed tõendid ja/või asjakohased osad isiku avaldusest, mis võimaldavad palve saajaks oleva liikmesriigi asutustel kindlaks teha, kas ta on käesolevas määruses sätestatud kriteeriumide kohaselt vastutav.

[...]“.

14 Dublini III määruse artiklis 25 on ette nähtud:

„1. Palve saajaks olev liikmesriik kontrollib asjaolusid vastavalt vajadusele ja teeb asjaomase isiku tagasivõtmispalve suhtes otsuse võimalikult kiiresti ja igal juhul ühe kuu jooksul palve saamisest. Kui palve põhineb Eurodac-süsteemist saadud teabel, lüheneb see tähtaeg kahele nädalale.

2. Kui vastust ei anta lõikes 1 osutatud ühe kuu või kahe nädala jooksul, loetakse palve rahuldatuks, millega kaasneb kohustus asjaomane isik tagasi võtta, sealhulgas kohustus võtta vajalikud meetmed tema saabumiseks.“

15 Määruse artikkel 26 „Üleandmisotsusest teatamine“ näeb ette:

„1. Kui palve saajaks olev liikmesriik nõustub taotleja või muu artikli 18 lõike 1 punktis c või d osutatud isiku vastu võtma või tagasi võtma, teatab palve esitajaks olev liikmesriik asjaomasele isikule otsusest anda ta üle vastutavale liikmesriigile ning vajaduse korral ka otsusest jätta ta rahvusvahelise kaitse taotlus läbi vaatamata. [...]

2. Lõikes 1 osutatud otsus sisaldab teavet olemasolevate õiguskaitsevahendite kohta, sealhulgas õiguse kohta taotleda vajaduse korral täitmise peatamist, samuti tähtaegade kohta, mida kohaldatakse selliste õiguskaitsevahendite kasutamise suhtes ja üleandmise teostamise suhtes ning vajaduse korral teavet selle kohta, kuhu ja millal asjaomane isik peaks ilmuma, kui ta reisib vastutavasse liikmesriiki omal käel.

[...]“.

16 Määruse artikkel 27 „Õiguskaitsevahendid“ on sõnastatud järgmiselt:

„1. Taotlejal või muul artikli 18 lõike 1 punktis c või d osutatud isikul on õigus tõhusale õiguskaitsele üleandmisotsuse faktiliste või õiguslike asjaolude vaidlustamise või läbivaatamise kaudu kohtus.

2. Liikmesriigid näevad ette mõistliku tähtaja, mille jooksul asjaomane isik võib kasutada oma lõike 1 kohast õigust tõhusale õiguskaitsele.

3. Üleandmisotsuse vaidlustamise või läbivaatamise korral sätestavad liikmesriigid oma siseriiklikus õiguses, et:

a) vaidlustamine või läbivaatamine annab asjaomasele isikule õiguse jääda asjaomasesse liikmesriiki, kuni selguvad vaidlustamise või läbivaatamise tulemused, või

b) üleandmine peatub automaatselt ning selline peatumine aegub pärast mõistlikku ajavahemikku, mille jooksul kohus otsustab pärast palve üksikasjalikku ja tähelepanelikku läbivaatamist, kas anda vaidlustamisele või läbivaatamisele peatav mõju, või

c) asjaomasele isikule antakse võimalus esitada mõistliku aja jooksul kohtule taotlus peatada üleandmisotsuse täideviimine kuni vaidlustamise või läbivaatamise tulemuste selgumiseni. Liikmesriigid tagavad, et tõhus õiguskaitsevahend on olemas, peatades üleandmise, kuni võetakse vastu otsus esimese peatamise palve kohta. [...]

4. Liikmesriigid võivad ette näha, et pädevad asutused võivad *ex officio* otsustada peatada üleandmisotsuse rakendamise kuni vaidlustamise või läbivaatamise tulemuse selgumiseni.

[...]“.

17 Määruse artiklis 28 „Kinnipidamine“ on sätestatud:

„1. Liikmesriigid ei tohi isikut kinni pidada ainult sel põhjusel, et tema suhtes kohaldatakse käesolevas määruses sätestatud menetlust.

2. Liikmesriigid võivad isikuid kinni pidada, et tagada üleandmismenetluse täideviimine vastavalt käesolevale määrusele, kui on olemas asjaomaste isikute märkimisväärne põgenemise oht, hinnates igat juhtumit eraldi ning juhul, kui kinnipidamine on proportsionaalne, kui muid, leebemaid alternatiivseid sunnimeetmeid ei ole võimalik tõhusalt kohaldada.

3. Kinni peetakse võimalikult lühikeseks ajaks ning see ei tohi ületada ajavahemikku, mida on põhjendatult vaja nõutud haldusmenetluste nõuetekohaseks täitmiseks, kuni üleandmine on käesoleva määruse kohaselt läbi viidud.

Kui isik peetakse vastavalt käesolevale artiklile kinni, ei tohi ajavahemik vastuvõtmis- või tagasivõtmispalve esitamiseks ületada ühte kuud alates taotluse esitamisest. Liikmesriik, kes teostab menetlust kooskõlas käesoleva määrusega, palub sellistel juhtudel kiiret vastust. Selline vastus antakse kahe nädala jooksul alates vastuvõtmis- või tagasivõtmispalve esitamisest. Kui vastust ei anta kahe nädala jooksul, loetakse palve rahuldatuks, millega kaasneb kohustus isik vastu või tagasi võtta, sealhulgas kohustus võtta vajalikud meetmed tema saabumiseks.

[...]“.

18 Dublini III määruse artikli 29 lõigetes 1 ja 2 on sätestatud:

„1. Palve esitanud liikmesriik annab taotleja või muu artikli 18 lõike 1 punktis c või d osutatud isiku pärast asjaomaste liikmesriikide omavahelist nõupidamist vastutavale liikmesriigile üle kooskõlas oma riigi õigusega esimesel võimalusel ja hiljemalt kuue kuu jooksul ajast, mil teine liikmesriik rahuldab vastuvõtmis- või tagasivõtmispalve või tehti lõplik otsus vaidlustamise või uuesti läbi vaatamise suhtes, kui sellel oli peatav toime vastavalt artikli 27 lõikele 3.

[...]

2. Kui üleandmine ei toimu kuue kuu jooksul, vabaneb vastutav liikmesriik kohustusest asjaomane isik vastu või tagasi võtta ning vastutus läheb üle palve esitanud liikmesriigile. Nimetatud tähtaega võib pikendada kõige rohkem ühe aastani, kui üleandmist ei saa teostada asjaomase isiku kinnipidamise tõttu, või kõige rohkem 18 kuuni, kui isik on põgenenud.“

Määrus (EÜ) nr 1560/2003

19 Komisjoni 2. septembri 2003. aasta määruse (EÜ) nr 1560/2003, millega kehtestatakse üksikasjalikud rakenduseeskirjad määrusele (EÜ) nr 343/2003, millega kehtestatakse kriteeriumid ja mehhanismid selle liikmesriigi määramiseks, kes vastutab mõnes liikmesriigis kolmanda riigi kodaniku esitatud varjupaigataotluse läbivaatamise eest (ELT 2003, L 222, lk 3; ELT eriväljaanne 19/06, lk 200; edaspidi „rakendusmäärus“), artiklis 4 „Tagasivõtmispalvete menetlemine“ on ette nähtud:

„Kui tagasivõtmispalve põhineb Eurodac-süsteemi kesküksuse esitatud teabel, mida palve esitajaks olev liikmesriik on kontrollinud [...], tunnustab palve saajaks olev liikmesriik oma vastutust, välja arvatud juhul, kui teostatud uurimise käigus selgub, et tema kohustused on ära langenud [Dublini III määruse artikli 20 lõike 5 teise lõigu või artikli 19 lõike 1, 2 või 3 alusel]. Kohustuste äralangemisele nimetatud sätete alusel võib tugineda üksnes asitõendite või varjupaigataotleja põhjendatud ja tõendatavate avalduste põhjal.“

20 Rakendusmääruse artiklis 6 „Jaatav vastus“ on sätestatud:

„Kui liikmesriik tunnustab oma vastutust, mainitakse seda vastuses ja täpsustatakse aluseks olev [Dublini III määruse] säte ning märgitakse eelseisva üleandmise teostamiseks vajalikud andmed, nagu näiteks selle asutuse või isiku kontaktandmed, kellega tuleb ühendust võtta.“

Prantsuse õigus

21 Välismaalaste riiki sisenemise ja riigis viibimise ning varjupaigaõiguse seadustiku (code de l'entrée et du séjour des étrangers et du droit d'asile, edaspidi „Ceseda“) põhikohtuasja faktiliste asjaolude toimumise ajal kehtinud redaktsiooni artikli L. 512-1 punkti III esimeses lõigus on sätestatud:

„Artikli L. 551-1 alusel kohaldatava kinnipidamise korral võib välismaalane 48 tunni jooksul otsuse teatavaks tegemisest nõuda, et halduskohtu esimees tühistaks Prantsusmaa territooriumilt lahkumise kohustuse, vabatahtliku lahkumise tähtaja määramisest keeldumise otsuse, sihtriigi määramise otsuse ja sellega kaasneda võiva otsuse Prantsusmaa territooriumile tagasipöördumise keelu või Prantsusmaa territooriumil liikumise kohta, kui need otsused tehakse teatavaks koos kinnipidamisotsusega. [...]“.

22 Seadustiku artikli L. 551-1 esimene lõik on sõnastatud järgmiselt:

„Haldusorgan võib artikli L. 561-2 punkti I alapunktides 1–7 sätestatud juhtudel pidada 48 tunniks kinni välismaalase, kelle puhul puuduvad kohaleilmumise tõhusad tagatised, mis kõrvaldaksid artikli L. 511-1 punkti II alapunktis 3 nimetatud ohu.“

23 Seadustiku artikkel L. 561-2 näeb ette:

„Haldusorgan võib teha koduaresti otsuse välismaalase suhtes, kes ei saa Prantsusmaa territooriumilt viivitamata lahkuda, kuid kelle väljasaatmine on siiski mõistlik, juhul kui:

1° see välismaalane tuleb üle anda Euroopa Liidu liikmesriigi pädevatele asutustele [...] või tema suhtes on tehtud artikli L. 742-3 alusel üleandmisotsus;

[...]

7° selle välismaalase suhtes on käesoleva artikli punktide 1–6 kohaselt tehtud koduaresti otsus või ta on halduskorras kinni peetud [...], ta ei ole täitnud tema suhtes tehtud väljasaatmise otsust või on selle täitnud ja Prantsusmaale tagasi pöördunud, kuigi kõnealune otsus on jätkuvalt täidetav.

[...]“.

24 Ceseda VII osa „Varjupaigaõigus“ II peatükis „Varjupaigataotluse läbivaatamise eest vastutava riigi kindlaksmääramise kord“ asuva artikli L. 742-1 esimeses lõigus on sätestatud:

„Kui haldusorgan on seisukohal, et varjupaigataotluse läbivaatamine kuulub teise riigi pädevusse, kellele ta kavatses palve esitada, on välismaalasel õigus jääda Prantsusmaa territooriumile kuni tema taotluse läbivaatamise eest vastutava riigi kindlaksmääramise menetluse lõpuni ja vajaduse korral kuni tema tegeliku üleandmiseni sellele riigile. [...]“.

25 Seadustiku artikkel L. 742-3 sätestab:

„Kui artikli L. 742-1 teisest lõigust ei tulene teisiti, võidakse välismaalane, kelle varjupaigataotluse läbivaatamise eest on vastutav teine riik, üle anda selle läbivaatamise eest vastutavale riigile.

Iga üleandmisotsus vormistatakse haldusorgani põhjendatud kirjaliku otsusena.

See otsus tehakse asjaomasele isikule teatavaks. Otsuses märgitakse õiguskaitsevahendid ja vaidlustamistähtajad ning õigus teavitada või lasta teavitada oma konsulaati, nõustajat või mis tahes muud isikut tema valikul. [...]“.

26 Ceseda artikli L. 742-4 punkt I näeb ette:

„Välismaalane, kelle suhtes on tehtud artiklis L. 742-3 sätestatud üleandmisotsus, võib nõuda 15 päeva jooksul otsuse teatavaks tegemisest halduskohtu esimehelt otsuse tühistamist.

Esimees või esimehe määratud kohtunik [...] teevad otsuse 15 päeva jooksul tühistamise nõude esitamisest.

[...]“.

27 Seadustiku artikkel L. 742-5 sätestab:

„Artiklid L. 551-1 ja L. 561-2 on kohaldatavad välismaalase suhtes, kelle suhtes on tehtud üleandmisotsus, selle otsuse teatavaks tegemisest.

Üleandmisotsust ei saa haldusorgan omal algatusel täita enne 15 päeva möödumist või kui artikli L. 551-1 alusel tehtud kinnipidamise otsus või artikli L. 561-2 alusel tehtud koduaresti otsus tehti teatavaks koos üleandmisotsusega, siis enne 48 tunni möödumist või kohtusse pöördumise korral enne seda, kui halduskohus on teinud otsuse.“

Põhikohtuasi ja eelotsuse küsimus

- 28 Pas-de-Calais' (Prantsusmaa) õhu- ja piiripolitsei pidas Adil Hassani 26. novembril 2016 kontrollimiseks kinni Calais' (Prantsusmaa) sadamaterminali piiratud juurdepääsuga alal. Politsei tehtud otsing Eurodac-süsteemis näitas, et Saksa ametivõimud olid võtnud nimetatud isikult 7. novembril ja 14. detsembril 2015 sõrmejäljed ning et ta oli sel hetkel taotlenud rahvusvahelist kaitset Saksamaal, kuid polnud esitanud samasugust taotlust Prantsusmaal.
- 29 Kinnipidamisega ja Eurodac-süsteemis andmete kontrollimisega samal päeval esitas Pas-de-Calais' prefekt Saksa ametivõimudele A. Hassani tagasivõtmispalve ja otsustas samal ajal A. Hassani Saksamaale üle anda ja teda halduskorras kinni pidada. Sellest otsusest teatati A. Hassanile samal päeval.
- 30 A. Hassan esitas halduskorras kinnipidamise otsuse peale tribunal de grande instance de Lille'i (Lille'i esimese astme kohus, Prantsusmaa) vabaduste ja kinnipidamise asju lahendavale kohtunikule Ceseda artikli L. 512-1 punkti III alusel kaebuse. Nimetatud kohtunik tegi 29. novembri 2016. aasta otsusega ettekirjutuse kinnipidamine tühistada.
- 31 Lisaks esitas A. Hassan tribunal administratif de Lille'ile (Lille'i halduskohus, Prantsusmaa) peatava toimega kaebuse 26. novembri 2016. aasta otsuse peale osas, milles sellega tehti ettekirjutus tema Saksamaale üleandmiseks.
- 32 A. Hassan väidab viimati nimetatud kaebuses muu hulgas, et asjaomane otsus on vastuolus Dublini III määruse artikliga 26, kuna see otsus võeti vastu ja tehti talle teatavaks enne seda, kui palve saajaks olev liikmesriik, praegusel juhul Saksamaa Liitvabariik, oli Prantsuse ametivõimude palvele sõnaselgelt või vaikimisi vastanud.
- 33 Pas-de-Calais' prefekt väidab omalt poolt, et ei nimetatud artikliga 26 ega ühegi riigisisese õigusnormiga ei ole vastuolus see, et ta teeb üleandmisotsuse kohe kinnipidamise ajal ja teeb selle asjaomasele isikule teatavaks, kes saab asjaomase otsuse suhtes kasutada Dublini III määruse artiklis 27 ette nähtud õiguskaitsevahendeid. Riigisisese õiguse järgi oli ta isegi kohustatud A. Hassani kinnipidamiseks tegema eelnevalt üleandmisotsuse palve saajaks olevalt liikmesriigilt vastust ootamata. Igal juhul ei saa üleandmist täide viia enne, kui palve saajaks olev liikmesriik on nõustunud asjaomast isikut tagasi võtma.
- 34 Eelotsusetaotluse esitanud kohus märgib sellega seoses, et Pas-de-Calais' prefekt ei olnud kohustatud A. Hassani halduskorras kinnipidamiseks üleandmisotsust tegema, kuna niisugune kinnipidamine on sätestatud Dublini III määruse artiklis 28, mis on otsekohaldatav. Kohus tunnistas siiski, et riigisisene õigus, millele prefekt üleandmisotsuse tegemisel tugines, ei keela teha sellist otsust samal ajal kinnipidamise otsusega. Samuti kahtleb ta selles, et kas niisugune halduspraktika on Dublini III määruse artikliga 26 kooskõlas.

- 35 Eelotsusetaotluse esitanud kohus rõhutab, et liikmesriikide kohtud on selles küsimuses lahknevatel seisukohtadel, ning selgitab, et mõned halduskohtud leiavad, et üleandmisotsuse saab vastu võtta ja asjaomasele isikule teatavaks teha enne palve saajaks olevalt liikmesriigilt vastuse saamist, samas kui teised kohtud leiavad, et palve esitajaks olev liikmesriik peab enne üleandmisotsuse vastuvõtmist ja teatavaks tegemist ära ootama Dublini III määruse artiklites 20–25 sätestatud vastutava liikmesriigi määramise menetluse lõpptulemuse.
- 36 Eelotsusetaotluse esitanud kohus ise leiab, et nii Dublini III määruse artikli 26 erinevate keeleversioonide grammatiline tõlgendamine kui ka selle sätte ja selle sätte konteksti kuuluvate sätete teleoloogiline tõlgendamine kõneleb teisenä nimetatud tõlgenduse kasuks, mida kinnitab ka Dublini III määruse ettevalmistavate materjalide analüüs.
- 37 Ta täpsustab siiski, et üleandmisotsuse vastuvõtmine ja teatavaks tegemine enne palve saajaks oleva liikmesriigi vastust ei takista asjaomasel isikul seda otsust pädevas kohtus vaidlustada, kasutades Dublini III määruse artikli 27 kohast õiguskaitsevahendit, millel on peatav toime. Kui peaks selguma, et palve saajaks olev liikmesriik ei ole määrukses sätestatud kriteeriume arvestades vastutav, saab üleandmisotsuse sel juhul tühistada.
- 38 Neil asjaoludel otsustas tribunal administratif de Lille (Lille'i halduskohus) menetluse peatada ja esitada Euroopa Kohtule järgmise eelotsuse küsimuse:

„Kas [Dublini III] määruse artikli 26 sätted takistavad selle liikmesriigi pädevatel asutustel, kes on esitanud teisele liikmesriigile, keda ta peab määrukses kehtestatud kriteeriumide kohaselt vastutavaks riigiks, palve võtta vastu või võtta tagasi kolmanda riigi kodanik või kodakondsuseta isik, kes on esitanud rahvusvahelise kaitse taotluse, mille kohta ei ole veel lõplikku otsust tehtud, või muu [selle] määruse artikli 18 lõike 1 punktis c või d osutatud isik, võtta vastu üleandmisotsus ja teha see asjaomasele isikule teatavaks enne, kui palve saajaks olev riik on vastuvõtmise või tagasivõtmisega nõustunud?“

Eelotsuse küsimuse analüüs

- 39 Eelotsusetaotluse esitanud kohus palub oma eelotsuse küsimuses sisuliselt selgitada, kas Dublini III määruse artikli 26 lõiget 1 tuleb tõlgendada nii, et sellega on vastuolus see, kui liikmesriik, kes on esitanud teisele liikmesriigile, keda ta peab nimetatud määrukses kehtestatud kriteeriumide alusel rahvusvahelise kaitse taotluse läbivaatamise eest vastutavaks, kõnealuse määruse artikli 18 lõikes 1 sätestatud isiku vastuvõtmis- või tagasivõtmispalve, võtab vastu üleandmisotsuse ja teeb selle asjaomasele isikule teatavaks enne, kui palve saajaks olev liikmesriik on andnud esitatud palvele oma sõnaselge või vaikiva nõusoleku.
- 40 Euroopa Kohtu väljakujunenud praktika kohaselt tuleb liidu õigusnormi tõlgendamisel võtta arvesse selle sõnastust, tekkelugu, konteksti ja selle õigusaktiga taotletavaid eesmäärke, mille osaks see säte on (vt selle kohta 20. detsembri 2017. aasta kohtuotsus *Acacia ja D'Amato*, C-397/16 ja C-435/16, EU:C:2017:992, punkt 31, ning 17. aprilli 2018. aasta kohtuotsus *Egenberger*, C-414/16, EU:C:2018:257, punkt 44 ja seal viidatud kohtupraktika).
- 41 Mis puudutab kõigepealt Dublini III määruse artikli 26 lõike 1 sõnastust, siis on selles sättes öeldud, et kui palve saajaks olev liikmesriik nõustub taotleja või muu selle määruse artikli 18 lõike 1 punktis c või d osutatud isiku vastu võtma või tagasi võtma, teatab palve esitajaks olev liikmesriik asjaomasele isikule otsusest anda ta üle vastutavale liikmesriigile ning vajaduse korral ka otsusest jätta tema rahvusvahelise kaitse taotlus läbi vaatamata.

- 42 Niisiis ilmneb Dublini III määruse artikli 26 lõike 1 sõnastusest endast ja peaaegu kõikidest selle sätte keeleversioonidest – nagu kohtujurist oma ettepaneku punktis 35 märkis –, et üleandmisotsuse saab asjaomasele isikule teatavaks teha alles siis, kui ja seega pärast seda, kui palve saajaks olev liikmesriik on vastanud vastuvõtmis- või tagasivõtmispalvele jaatavalt või kui tähtaeg, mille jooksul peab palve saajaks olev liikmesriik asjaomasele palvele vastama, on möödunud, kuna vastuse mitteandmine loetakse Dublini III määruse artikli 22 lõike 7 ja artikli 25 lõike 2 kohaselt niisuguse palve rahuldamiseks.
- 43 Dublini III määruse artikli 26 lõike 1 sõnastusest nähtub seega, et liidu seadusandja on kehtestanud täpse menetluskorra palve saajaks oleva liikmesriigi poolt vastuvõtmis- või tagasivõtmispalve rahuldamise ja asjaomasele isikule üleandmisotsuse teatavaks tegemise vahel.
- 44 Mis puudutab järgmiseks artikli 26 lõike 1 tekkelugu, siis olgu märgitud, nagu kohtujurist oma ettepaneku punktis 36 märkis, et ettepanekus võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega kehtestatakse kriteeriumid ja mehhanismid selle liikmesriigi määramiseks, kes vastutab mõnes liikmesriigis kolmanda riigi kodaniku või kodakondsuseta isiku esitatud rahvusvahelise kaitse taotluse läbivaatamise eest (KOM/2008/0820 lõplik), mis käsitles määruse nr 343/2003 uuestisõnastamist ja mille tulemusena võeti vastu Dublini III määrus, oli öeldud, et üleandmisotsuse asjaomasele isikule teatavaks tegemise menetlust tuleb veel täpsustada, et tagada sellele isikule tõhusam õiguskaits.
- 45 Nagu kõnealuse määruse ettepaneku põhjendustest nähtub, pidid täpsustused puudutama eelkõige üleandmisotsuste teatavaks tegemise aega, vormi ja sisu. Ettepaneku artikli 25 lõikesse 1 (Dublini III määruse artikli 26 lõige 1), mis selliseid täpsustusi sisaldas, ei tehtud seadusandliku menetluse käigus selles osas siiski olulisi muudatusi.
- 46 Niisiis tuleneb Dublini III määruse artikli 26 lõike 1 sõnastusest endast koostoimes selle sätte tekkelooga, et üleandmisotsuse saab asjaomasele isikule teatavaks teha alles pärast seda, kui palve saajaks olev liikmesriik on sõnaselgelt või vaikimisi selle isiku vastuvõtmiseks või tagasivõtmiseks esitatud palve rahuldanud (vt selle kohta 26. juuli 2017. aasta kohtuotsus *A.S.*, C-490/16, EU:C:2017:585, punkt 33).
- 47 Seda tõlgendust kinnitab Dublini III määruse üldine ülesehitus.
- 48 Siinjuures olgu märgitud, et Dublini III määruse artikli 26 lõige 1 asub selle määruse VI peatükis „Vastuvõtmise ja tagasivõtmise menetlus“, mis sisaldab nimetatud menetluste järjestikuseid etappe täpsustavaid sätteid ning rida kohustuslikke tähtaegu, mis aitavad määrata rahvusvahelise kaitse taotluse läbivaatamise eest vastutava liikmesriigi (vt selle kohta 25. oktoobri 2017. aasta kohtuotsus *Shiri*, C-201/16, EU:C:2017:805, punkt 39 ja seal viidatud kohtupraktika).
- 49 Vastuvõtmise ja tagasivõtmise menetlused tuleb tingimata läbi viia kooskõlas eeskirjadega, mis on sätestatud eelkõige kõnealuse määruse VI peatükis (vt selle kohta 26. juuli 2017. aasta kohtuotsus *Mengesteab*, C-670/16, EU:C:2017:587, punkt 49 ja seal viidatud kohtupraktika).
- 50 Dublini III määruse VI peatüki II ja III jaost, mis puudutavad vastuvõtmis- ja tagasivõtmispalve menetlemist, tuleneb esiteks, et palve esitajaks olev liikmesriik võib paluda teisel liikmesriigil olenevalt olukorrast asjaomane isik kas kõnealuse määruse artikli 21 lõike 1 kohaselt vastu võtta või artikli 23 lõike 1 ja artikli 24 lõike 1 alusel tagasi võtta.
- 51 Teiseks on palve saajaks olev liikmesriik kohustatud olenevalt olukorrast Dublini III määruse artikli 22 lõike 1 või artikli 25 lõike 1 kohaselt kontrollima kõiki asjaolusid vastavalt vajadusele, et teha kindlaks, kas ta on määruse III peatükis kehtestatud kriteeriume arvestades rahvusvahelise kaitse taotluse läbivaatamise eest vastutav, ning tegema vastuvõtmis- või tagasivõtmispalve kohta nimetatud sätetes ette nähtud tähtaja jooksul otsuse.

- 52 Seega, niipea kui palve saajaks olev liikmesriik on asjaolusid kontrollinud, võib ta vastuvõtmis- või tagasivõtmispalve kohta otsuse teha ja palve esitajaks olevale liikmesriigile vastata. Sellisel juhul tähendab jaatav vastus asjaomase isiku üleandmise põhimõttelist heakskiitmist, millele järgneb tavaliselt üleandmise täideviimine vastavalt Dublini III määruse artiklile 29 (vt selle kohta 26. juuli 2017. aasta kohtuotsus A.S., C-490/16, EU:C:2017:585, punkt 50).
- 53 Dublini III määruse artikli 26 lõike 1 – mis asub koos õiguskaitsevahendeid käsitleva artikliga 27 määruse VI peatüki IV jaos „Menetluslikud tagatised“ – eesmärk on seega palve esitajaks olevale liikmesriigile üleandmisotsusest asjaomasele isikule teatamise kohustuslikuks tegemisega suurendada selle isiku õiguste kaitset, tagades, et kui vastuvõtmise või tagasivõtmise menetluses osalevad liikmesriigid on üleandmises põhimõtteliselt kokku leppinud, siis tehakse isikule teatavaks kõik selle otsuse aluseks olevad põhjendused, nii et tal on vajaduse korral võimalik see otsus pädevas kohtus vaidlustada ja nõuda selle täitmise peatamist.
- 54 Seega toetab ka Dublini III määruse üldine ülesehitus artikli 26 lõike 1 tõlgendust, mille kohaselt saab üleandmisotsuse asjaomasele isikule teatavaks alles pärast seda, kui palve saajaks olev liikmesriik on selle isiku vastuvõtmiseks või tagasivõtmiseks esitatud palve rahuldanud.
- 55 Sama kehtib Dublini III määrusega taotletud eesmärgi kohta, vastupidi sellele, mida Euroopa Komisjon näib arvavat.
- 56 Sellega seoses tuleb kõigepealt märkida, et Euroopa Kohtu väljakujunenud praktika järgi on Dublini III määruse eesmärk kehtestada vastutava liikmesriigi kiireks määramiseks selge ja toimiv menetlus, mis põhineks nii liikmesriikide kui ka asjasse puutuvate isikute seisukohalt objektiivsetel ja õiglastel kriteeriumidel, et tagada tegelik juurdepääs rahvusvahelise kaitse andmise menetlusele ja mitte seada ohtu rahvusvahelise kaitse taotluste kiire menetlemise eesmärki, tagades samal ajal määruse põhjenduse 19 kohaselt tõhusa õiguskaitsevahendi, mis on selle määrusega üleandmisotsuste vaidlustamiseks kehtestatud (vt selle kohta 7. juuni 2016. aasta kohtuotsus Ghezelbash, C-63/15, EU:C:2016:409, punkt 42, ning 25. oktoobri 2017. aasta kohtuotsus Shiri, C-201/16, EU:C:2017:805, punktid 31 ja 37 ning seal viidatud kohtupraktika).
- 57 Peale selle on Euroopa Kohus varem täpsustanud, et liidu seadusandja ei soovinud ohverdada rahvusvahelise kaitse taotlejate kohtulikku kaitset rahvusvahelise kaitse taotluste kiirele menetlemisele (vt selle kohta 7. juuni 2016. aasta kohtuotsus Ghezelbash, C-63/15, EU:C:2016:409, punkt 57, ja 13. septembri 2017. aasta kohtuotsus Khir Amayry, C-60/16, EU:C:2017:675, punkt 65).
- 58 Mis puudutab tõhusat kohtulikku kaitset, mis on tagatud muu hulgas põhiõiguste harta artiklis 47, siis tuleneb Dublini III määruse artikli 27 lõikest 1, et rahvusvahelise kaitse taotlejal on õigus tõhusale õiguskaitsele üleandmisotsuse faktiliste või õiguslike asjaolude vaidlustamise või läbivaatamise kaudu kohtus. Niisugune õiguskaitse, mille ulatust ei tohi kitsendavalt tõlgendada, peab hõlmama esiteks kõnesoleva määruse kohaldamise hindamist, mis puudutab nii III peatükis kehtestatud kriteeriumide kohaldamist kui ka eelkõige VI peatükis sätestatud menetluslike tagatiste järgimist, ning teiseks selle liikmesriigi õigusliku ja faktilise olukorra hindamist, kuhu taotleja üle antakse (vt selle kohta 26. juuli 2017. aasta kohtuotsus A.S., C-490/16, EU:C:2017:585, punktid 26–28; 26. juuli 2017. aasta kohtuotsus Mengesteab, C-670/16, EU:C:2017:587, punktid 43, 47 ja 48, ning 25. oktoobri 2017. aasta kohtuotsus Shiri, C-201/16, EU:C:2017:805, punktid 36 ja 37).
- 59 Sellega seoses, isegi kui nõustuda, et üleandmisotsuse võib asjaomasele isikule teha teatavaks enne, kui palve saajaks olev liikmesriik on vastuvõtmis- või tagasivõtmispalvele vastanud, võib tagajärjeks olla see, et asjaomane isik on otsuse vaidlustamiseks kohustatud esitama kaebuse tähtaja jooksul, mis lõpeb hetkel, mil palve saajaks olev liikmesriik peaks oma vastuse andma, või – nagu põhikohtuasjas – enne sellise vastuse andmist, kuna Dublini III määruse artikli 27 lõike 2 kohaselt peavad liikmesriigid määrama tähtaja, mille jooksul asjaomane isik võib kasutada oma õigust tõhusale õiguskaitsele, ja ainus nõue, mis selles sättes on kehtestatud, on see, et ettenähtud tähtaeg on mõistlik.

- 60 Neil asjaoludel on asjaomane isik vajaduse korral kohustatud esitama Dublini III määruse artikli 27 lõike 1 alusel üleandmisotsuse peale kaebuse või taotluse selle otsuse läbivaatamiseks preventiivselt, enne kui palve saajaks olev liikmesriik on vastuvõtmis- või tagasivõtmispalvele vastanud. Lisaks on Euroopa Kohus varem leidnud, et põhimõtteliselt saab sellise kaebuse või läbivaatamise taotluse esitada üksnes olukorras, kus palve saajaks olev liikmesriik on vastuvõtmis- või tagasivõtmispalvele jaatavalt vastanud (vt analoogia alusel 26. juuli 2017. aasta kohtuotsus Mengesteab, C-670/16, EU:C:2017:587, punkt 60).
- 61 Peale selle, nagu kohtujurist oma ettepaneku punktides 46–48 märkis, võidakse Dublini III määruse artikli 27 lõikes 1 sätestatud tõhusa õiguskaitse ulatust piirata, kuna üleandmisotsus, mis on vastu võetud ja asjaomasele isikule teatavaks tehtud, enne kui palve saajaks olev liikmesriik on vastuvõtmis- või tagasivõtmispalvele vastanud, baseeruks üksnes palve esitajaks oleva liikmesriigi kogutud, mitte palve saajaks olevalt liikmesriigilt saadud tõenditel ja andmetel, nagu vastuvõtmis- või tagasivõtmispalvele vastamise kuupäev või nende põhjenduste sisu, mille tõttu ta palve rahuldab, juhul kui antakse sõnaselge vastus.
- 62 Tuleb rõhutada, nagu märkis ka kohtujurist oma ettepaneku punktis 48, et sellised palve saajaks olevalt liikmesriigilt saadud andmed on eriti tähtsad, kui vastuvõtmise menetluse lõpus tehtava üleandmisotsuse peale esitatakse kaebus või läbivaatamise taotlus, kuna palve saajaks olev liikmesriik peab põhjalikult kontrollima, kas ta on Dublini III määrukses kehtestatud kriteeriume arvestades vastutav, ja võtma arvesse ka teavet, millest palve esitajaks olev liikmesriik ei pruugi teadlik olla (vt selle kohta 7. juuni 2016. aasta kohtuotsus Ghezelbash, C-63/15, EU:C:2016:409, punkt 43).
- 63 Samuti tuleb märkida, et palve saajaks olev liikmesriik võib isegi Eurodaci kokkulangevuse teate korral pidada vajalikuks vastata vastuvõtmis- või tagasivõtmispalvele eitavalt, kui ta leiab muu hulgas, et tema kohustused on Dublini III määruse artikli 19 või artikli 20 lõike 5 teise lõigu kohaselt ära langenud, nagu see leiab kinnitust ka rakendusmääruse artiklis 4; see on asjaolu, millele taotlejal peab olema võimalus oma kaebuses tugineda (vt selle kohta 7. juuni 2016. aasta kohtuotsus Karim, C-155/15, EU:C:2016:410, punktid 26 ja 27).
- 64 Mis puudutab lisaks käesoleva kohtuotsuse punktis 33 märgitud asjaolu, et sellises olukorras nagu põhikohtuasjas peatatakse üleandmisotsuse täitmine kuni palve saajaks olev liikmesriik annab oma vastuse, siis tuleb vaid märkida, et Dublini III määruse ükski säte sellist peatamist ette ei näe. Nimelt puudutavad kaebuse peatavat toimet käsitlevad normid, mis on sätestatud kõnealuse määruse artikli 27 lõigetes 3 ja 4, võimalust peatada üleandmisotsuse täitmise peatamine kaebuse või läbivaatamise taotluse esitamisest kuni hiljemalt vaidlustamise või läbivaatamise tulemuste selgumiseni, ilma et kaebuse või läbivaatamise taotluse esitamine tähendaks tingimata üleandmisotsuse täitmise peatamist (vt selle kohta 13. septembri 2017. aasta kohtuotsus Khir Amayry, C-60/16, EU:C:2017:675, punktid 64 ja 68, ning 25. jaanuari 2018. aasta kohtuotsus Hasan, C-360/16, EU:C:2018:35, punkt 38).
- 65 Seega, kui mõnda, et Dublini III määruse artikli 26 lõikes 1 silmas peetud otsuse võib teatavaks teha enne, kui palve saajaks olev liikmesriik annab oma vastuse, võib see õiguskordades, mis – erinevalt põhikohtuasjas kõne all olevast õiguskorrast – ei näe ette niisuguse otsuse täitmise peatamist enne vastuse saamist, seada asjaomase isiku olukorda, kus ta antakse palve saajaks olevale liikmesriigile üle, enne kui viimane on sellega põhimõtteliselt nõustunud.
- 66 Peale selle, kuivõrd Dublini III määruse eesmärk – nagu käesoleva kohtuotsuse punktis 56 on märgitud – on kehtestada varjupaigataotluse läbivaatamise eest vastutava liikmesriigi määramiseks selge ja toimiv menetlus, ei saa nõustuda sellega, et artikli 26 lõiget 1, millega seadusandja soovis asjaomase isiku õiguste kaitset suurendada, tõlgendatakse erinevalt sõltuvalt sellest, millised on vastutava liikmesriigi määramise menetluses osalevate liikmesriikide õigusnormid.

- 67 Samast loogikast lähtudes ei saa asjaolu, et Prantsuse õiguse järgi ei ole lubatud asjaomast isikut halduskorras kinni pidada enne, kui talle on üleandmisotsus teatavaks tehtud, ega selline takistus, mis – nagu kinnitab eelotsusetaotluse esitanud kohus – tuleneb üksnes riigisisest õigusest, käesoleva kohtuotsuse punktis 46 antud Dublini III määruse artikli 26 lõike 1 tõlgendust kahtluse alla seada. Lisaks tuleneb kõnealuse määruse artikli 28 lõigetest 2 ja 3 selgelt, et liikmesriigid võivad asjaomaseid isikuid kinni pidada juba enne vastuvõtmis- või tagasivõtmispalve palve saajaks olevale liikmesriigile esitamist, kui selles artiklis sätestatud tingimused on täidetud, ning kinnipidamise eeltingimuseks ei ole seega üleandmisotsuse teatavaks tegemine (vt selle kohta 15. märtsi 2017. aasta kohtuotsus Al Chodor, C-528/15, EU:C:2017:213, punkt 25, ning 13. septembri 2017. aasta kohtuotsus Khir Amayry, C-60/16, EU:C:2017:675, punktid 25–27, 30 ja 31).
- 68 Niisiis räägib selle tõlgenduse kasuks ka Dublini III määruse eesmärk, seadmata kaugeltki kahtluse alla käesoleva kohtuotsuse punktis 46 esitatud tõlgendust.
- 69 Samas puudutavad eelotsusetaotluse esitanud kohtu küsimused mitte ainult hetke, mil üleandmisotsus tuleb teatavaks teha, vaid ka selle otsuse vastuvõtmise hetke.
- 70 Sellega seoses on tõsi, et Dublini III määruse artikli 26 lõikes 1 viidatakse üleandmisotsuse teatavaks tegemisele, mitte vastuvõtmisele. Sama määruse artikli 5 lõike 2 punktis b ja artikli 5 lõikes 3, kus on vastavalt täpsustatud, millistel tingimustel võib vastutava liikmesriigi määramise menetlust läbi viiv liikmesriik taotlejaga vestluse ära jätta ja vestluse toimumise aega mitte kindlaks määrata, on siiski märgitud, et vestlus peab toimuma või taotlejale tuleb anda muu võimalus esitada asjakohast teavet, enne kui võetakse vastu üleandmisotsus vastavalt artikli 26 lõikele 1.
- 71 Lisaks olgu märgitud, et Dublini III määruse artikli 26 lõike 2 esimese lõigu kohaselt peab üleandmisotsus sisaldama teavet olemasolevate õiguskaitsevahendite kohta, sealhulgas õiguse kohta taotleda vajaduse korral täitmise peatamist, samuti tähtaegade kohta, mida kohaldatakse selliste õiguskaitsevahendite kasutamise suhtes ja üleandmise teostamise suhtes, ning vajaduse korral teavet selle kohta, kuhu ja millal asjaomane isik peaks ilmuma, kui ta reisib vastutavasse liikmesriiki omal käel.
- 72 Nagu kohtujurist oma ettepaneku punktis 44 märkis, sõltub niisugune teave esiteks nii sellest, millal palve saajaks olev liikmesriik vastab vastuvõtmis- või tagasivõtmispalvele, kui ka antud vastuse sisust vastavalt rakendusmääruse artiklis 6 täpsustatud tingimustele, kui antakse sõnaselge vastus.
- 73 Igal juhul ei saa üleandmisotsus olla asjaomase isiku suhtes kohaldatav enne, kui see on talle teatavaks tehtud, kuna teatavaks tegemise aeg on eeltoodud kaalutlustest tulenevalt Dublini III määruse artikli 26 lõikes 1 konkreetselt sätestatud. Siit järeldub, et niisuguse otsuse vastuvõtmine, enne kui palve saajaks olev liikmesriik annab oma vastuse, isegi kui otsus tehakse teatavaks alles pärast selle vastuse saamist, ei aita kaasa ei rahvusvahelise kaitse taotluste kiire menetlemise eesmärgi ega asjaomasele isikule tõhusa õiguskaitse tagamise eesmärgi saavutamisele, kuna üleandmisotsuse peale kaebuse esitamine leiab aset paratamatult hiljem kui selle otsuse teatavaks tegemine (vt selle kohta 26. juuli 2017. aasta kohtuotsus A.S., C-490/16, EU:C:2017:585, punkt 54).
- 74 Neil asjaoludel on Dublini III määruse artikli 26 lõikega 1 vastuolus ka see, kui üleandmisotsus võetakse vastu enne, kui palve saajaks olev liikmesriik on andnud sõnaselge või vaikiva vastuse.
- 75 Kõigest eeltoodust järeldub, et Dublini III määruse artikli 26 lõiget 1 tuleb tõlgendada nii, et sellega on vastuolus see, kui liikmesriik, kes on esitanud teisele liikmesriigile, keda ta peab nimetatud määruses kehtestatud kriteeriumide alusel rahvusvahelise kaitse taotluse läbivaatamise eest vastutavaks, kõnealuse määruse artikli 18 lõikes 1 sätestatud isiku vastuvõtmis- või tagasivõtmispalve, võtab vastu üleandmisotsuse ja teeb selle asjaomasele isikule teatavaks enne, kui palve saajaks olev liikmesriik on andnud esitatud palvele oma sõnaselge või vaikiva nõusoleku.

Kohtukulud

- 76 Kuna põhikohtuasja poolte jaoks on käesolev menetlus eelotsusetaotluse esitanud kohtus pooleli oleva asja üks staadium, otsustab kohtukulude jaotuse liikmesriigi kohus. Euroopa Kohtule seisukohtade esitamisega seotud kulusid, välja arvatud poolte kohtukulud, ei hüvitata.

Esitatud põhjendustest lähtudes Euroopa Kohus (teine koda) otsustab:

Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. juuni 2013. aasta määruse (EL) nr 604/2013, millega kehtestatakse kriteeriumid ja mehhanismid selle liikmesriigi määramiseks, kes vastutab mõnes liikmesriigis kolmanda riigi kodaniku või kodakondsuseta isiku esitatud rahvusvahelise kaitse taotluse läbivaatamise eest, artikli 26 lõiget 1 tuleb tõlgendada nii, et sellega on vastuolus see, kui liikmesriik, kes on esitanud teisele liikmesriigile, keda ta peab nimetatud määrmises kehtestatud kriteeriumide alusel rahvusvahelise kaitse taotluse läbivaatamise eest vastutavaks, kõnealuse määruse artikli 18 lõikes 1 sätestatud isiku vastuvõtmis- või tagasivõtmispalve, võtab vastu üleandmisotsuse ja teeb selle asjaomasele isikule teatavaks enne, kui palve saajaks olev liikmesriik on andnud esitatud palvele oma sõnaselge või vaikiva nõusoleku.

Allkirjad